

درگاه

۵ تشرین ثانی ۳۳۷

نومرو : ۱۴

برنجی سنه : ایکسجی جلد

قورلمره جيزديكم خطار

اوكونى كوكم كى يورغوندى دكن ،
روحمده نشهدن يوقدى بر اثر ...
دكنكم قورلمده كزديكه سس سز
اوكمده جالاندى بر جوق جيزكيلر .

دالمله قورمسالدى كابو كچنجه
بوزولدى قورلمره جيزديكم خطار ؛
باقدم : او خطارلك برنده ائجه ،
بايرسز نقشار وشكار وار .

دوشوندىم : ارزولر ، بز انسانلر
خياله بولمه نه خطار جيزره ؟
بر قدر دالمله سى كچنجه بارين
او خطار بام باشقه برشكلك بگزره .

على مختار

-- طبعى نافته !

— اولمى ؟ او حالده شو هيكله بايكنز .

بوني ديمكه برابر عتيق كوروده يوقايدن تنوير
ايدم بيلمك ايجون لامبى يى مكن اولدينى قدر يوقارى
قالديردى .

— مملر اوزرندى شوشدلى ايشيقلره ،
تسك بولكلورملرندى شوقوتلى كولكلره ، برده
بوجسم لطيفلك الك نازك قسملرى اوزرندى عادتاً
بخارلى وتيردك اولان يارى ايدىنقلره ، هواده
اريسور ظن ايديلهك درجده كتدكه قوت
وشدتى بك ائجه اوله رق غائب ايدن شو
طبقه لره بايكنز . نه ديرسكنز ؟ عادتاً سياه
وبياض رنگلرده خارقه مملر اهنك اصوات دكلى ؟
تصديق وتسليمه مجبور قالدم .

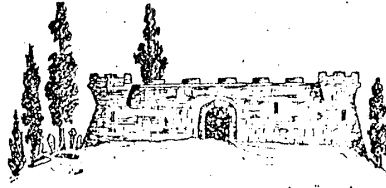
— نغدر غريب و عجيب كورينورسه
كورينسون دينيله ياوركه بيوك ناختر ، جدأ
الكابى ناقشار ودها طوغرىسى الك اى حكاكار
قدر رنگشاندلر .

جسمك قباديق برلرندن او قدر ماهرانه
استفاده ايدلر ، جرأت ضياعى محويت ظل
ايه او قدر كوزل امتزاج ايتديرلرلك حصوله
كتيردكارى منجوات ، الك ششعه دار ترسيات
محكوكه كى ذوق آميزدز .

حالبوكه رنگ - ايشته مقصدمده ذاتاً بو
ملاحظه بيه نقل كلام ايتك ايدى - كوزل برطرز
تميلك چيچكى كيدير . بوايكي مزيت داتما بربريله
مرافق بولنور و هيكلتراشللك بالجه آثار نفيسه نه
برلم زنده ده كى حال آتشيى ويرنده ايشته
بولنلردر .

[مامدى وار]

وصير

ملى اجتماعات

شهره - اسلام تاريخ و مدنيت دار
(پروفور و . يارتولديك مطالعه سى)

— ۲ —

مسلمان مدنيتك انحطاط مسيليرى مسئله سنده
اساسلى بر جواب اعطاسى علمك بوكونكى حاله نظراً
امكانسز كيدير ؟ بومسئله لك حلى ايجون ، هموميله
ديكر تاريخى مسئله لرده اولدينى كى ، مطالب دوريه
عائد بوتون منبى ، مكن اولان بر تماميت داخلده
آله آتقى و بونلر اوزرندى تاريخى انتقاد اصوللارى
تطبيق ايتكندن باشقه يول اولماز . زمانه ده مسلمان
دنياسنك ميلادى ۱۴ نجي دن ۱۷ نجي عصرلره
قادرلى تاريخه عائد منبى لرك بوك بر قسمى هنوز
نشر اولونوب موقع استفاده يه قونولامش بر حاله
دوربور . آنجاى بو خصوصده مسلمان تاريخك بعض
تظاهرى قيداولونه بيليركه بونلرلك عمومى مدنى وضعيته
تاثيردن خالى قالش اوله لرى فرض اولونه ماز . بوجله دن
اولق اوزره موضوع بحث اولق لازم كان واقعات
اولا باربار استيلا لرى دركه مسلمان دنيا سى جغرافى
وضعيتى اعتباريله بوكاغرى اوروپاده اولديندن جوق
دها فضله معروض قالشدر ؟ ثانياً آسيانك مسلمان
قسمى دركه آسپانك و هندستانك دكر يولنك كشف
وكشاندن سوكره جهان تجارى آنا يوللرينك بويى سنده
قالشدر ؟ نهايت سنى توركارله شيشى عجملر آراسنده كى
مخاصه لرك كيركه بونك نتيجه سنده مسلمان مدنيتك
وحدى زائل اولشدر .

مسلمانلرده داخل اولدينى حاله هيچ كيمسه ،
۱۷ نجي عصر دن سوكره مدنيتك عائد عصرى ارتقى
مسلمانلر اولايوب غربى اوروپا قوملرى اولدينى حقيقتنه
اعتراض ايجور . آنجاى بودورده مسلمانلر كنديلرينه
تقدم ايدن عصرلر مدنى سعيلىرى كمرلرلى ندرجه يه
قادر غائب ايتش وينه اوزمانلر اوروپاده وقوع بولان
مدنى مساعينك ثمرلرندن ندرجه استفاده ايتش ؛ باشقه
تعبيرلره ، غرب مدنيت دنيا سنك مخلف شعبه لرى
آره سنده كى مواصله نه قادر برمدت دوام ايتش اولدينى
مسئله سى دها جوق اخلاقلير .

شبهه سركه ، مسلمان عائده ، علمى عنعنيله
هيچ بر زمان قلمى برصورتده انقطاع بولامش وهر
زمان لك بوكسك دورلرلك لك بوك مفاكرلرينك
اثرلرلى تدقيق وتتبع ايدن عالمر كلشدر ؛ فقط بو
عالمر آنجاى سافلرلىك استخراجلرلى نغسه لر ،
بولردن مؤخرأ مستقل اجتهادلرده بولونه جتى درجه ده
استفاده ايدم ضرلردى . حقى مسلمان عرفان و مدنيتى
آبدلرلىك تدقيق خصوصده بيله مسلمانلر تقدم حقى

درگاه

اوروپا ليله ترك ائجه مجبور قالديلر . مسلمان يازمه
كتابلرى اوروپا كتبخانه لرته او قادر كيتله كللكه باشلا
دى كه ، كورونديكنه نظراً ، ده ۱۷ نجي عصرده
مسلمان علمك تاريخه عائد كتاتى منبى لره اوروپاده ،
مسلمان دوانلرلىك باختيارنده اولديندن دها قولايلا
وصول ووقوف مكن اوله بيلنوردى . ۱۷ نجي عصر
سوكازنده ده رابو مارلرندن ، بيلدولتهك اورپانلر .

غنواى آلتنده تاليف اولانان محيلى قاموس ده
اوزمان شرقه قطعاً آتقى باصامش بر اوروپالى علمك
مسلمان اولكلرلىك تاريخه عائده مقصدار تاريخى
معاومات طولايه بيله جكنى واضعاً اثبات ايدر . طبيعى
مختلف مسلمان اولكلرلىك عرفان و مدنيتجه حال
و وضعيتلى بر اولاسايه جنى شبهه سزدر . اسلاميت
دورنده كى واوندن اوله عائده ماضيسنه متعلق كتاتى
منبى لرى لك بوك بر كيتده محافظه ايتكده اولان
مصر بوكونده كتبخانه لرلىك نسبتاً زنگينلگيله نماز
ايتكده در ؛ ميلادك ۱۰ نجي عصرنده الفبا و تأسيس
ايديش اولان - بو ازهر اسمنده كى جامع بوكون
دخلى موجود وجهانده لك اسكى اسلام كليسى اواق
اوزره مروفدر ؛ ده ۱۹ نجي عصرده بعض
اوروپالى مستشرقلر مصرده كى شيوخلر دن درس آلمده
ايدلر . حتى شيخ طائوى سن پترسبورغ دارالفنوننده
عرب لسان ، ادبيات و تاريخى درسلىرى و برمك
اوزره دعوت اولوشدى ؛ فقط بو شيك علمى
منبتنا عد اولونوبوردى . شاگردلرندن برى اولان
مستشرق فرهدل كنديسنك شرقده عرب ادبياتى
قديم اثرلرلى عشق و شوق ايله تدقيق وتتبع ايدن
بكانه برلى عالم عد ايديله بيله جكنى سويله بور . بوكون
ايسه هموميله اوروپالى عربى ايجيلر دركه ، اوروپالى
هندى ايجى بالخاصه سيني ايجيلرلك خلافة ، برلى عالمرلك
معاونتده افتخار ائتمه مكددرلر .

خرىستان و مسلمان دنيا لى آره سنده كى عرفانى
و مدنيتى انحطاط و مواصله ماضيه ده ، حالا اولدينى كى ،
دخلى اختلاف دولاييسيله صعوبت دوجار اولوبوردى ؛
نه كم عبنى فرق دركه عرب علمك اوروپاده بطى بر
صورتده انتشاريه سبب اولشدى . منع مافيه بودورده
آز جوق معارفه لر واقع اولوبوردى . ده ۱۵ نجي
عصرده توركار ، ۱۷ نجي ده عجملر اوروپالىلرلك عسكر
لك فننده كى ترقى لرندن استفاده ايديبورلردى ؛ جغرافى
اثرلرى ايجون يالكر شرق ده كيل ، عبنى زمانده
اوروپا منبى لرندن ده استفاده اينن تورك عالمى حاجى
خليفه لك فعاليتيه بو ۱۷ نجي عصره عائدر . طبابت
ايسه ۱۸ نجي عصرده توركيا و ۱۹ نجي عصرده
عجمستانده منتشر اولشدر .

۱۸ نجي عصر دن اعتباراً اوروپا دوللرى دقتلرلى
يكيدن مصر و يافىن آسيابه غطف ايتديلر . ده ۱۸
نجي عصرده ميدانه چيغمش اولان سويش قانللك
كشادى فكرى ۱۸۹۶ ده موقع قلمه قونمشدر ؛
بوصورتله مسلمان اولكلرى تكرار كنديلرلىك باشلى